

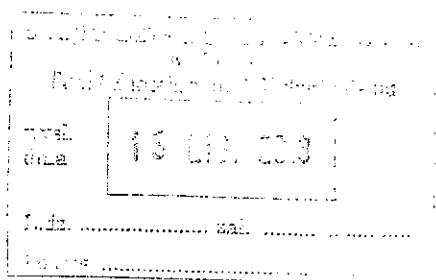

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 04.11.2013 r.

PS-II.431.38.2013

Pani
Izabela Karbarz-Piksa
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
typu rodzinnego
ul. Kolałaja 23/7
28-230 Połaniec

Kontrolę kompleksową w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego w Połańcu, ul. Kolałaja 23/7, w dniu 30 września 2013 r. przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa:

1. **Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14) - przewodnicząca zespołu kontrolerów. Upoważnienie nr 823/2013 z dnia 12.09.2013 r.
2. **Pani Katarzyna Arendarska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 19). Upoważnienie nr 824/2013 z dnia 12.09.2013 r.

Zakres kontroli:

1. Przestrzeganie jakości usług opiekuńczo-wychowawczych świadczonych przez placówkę na rzecz wychowanków, w tym:
 - warunki bytowe,
 - opieka zdrowotna, w tym pobyt dzieci w szpitalach,
 - edukacja/kształcenie/wychowanie,
 - czas wolny,
 - usamodzielnienia wychowanków.
2. Zasadność dalszego pobytu dziecka w placówce.

3. Działania placówki na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.

Okres objęty kontrolą: 01.01.2012 r. –do dnia kontroli.

W wyniku przeprowadzonej kontroli, w zakresie objętym kontrolą ustalono:

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Połańcu funkcjonuje w oparciu o statut i regulamin organizacyjny. Obydwa dokumenty zostały uaktualnione m.in.: w aktualne podstawy prawne w oparciu, o które funkcjonuje placówka w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zmieniono wówczas również nazwę placówki, która obecnie brzmi: „Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego”.

W dniu kontroli, w placówce umieszczonych było 5 wychowanków, w wieku od 3,5 roku do 17 lat, w tym: 2 dziewczynki i 3 chłopców. W kontrolowanym okresie placówkę opuściło dwoje dzieci: 1 wychowanka została przysposobiona i jeden wychowanek został umieszczony w rodzinie zastępczej.

W trakcie kontroli w placówce przebywał jeden wychowanek – chwilę bawił się w swoim pokoju, a następnie towarzyszył kontrolującym podczas przeprowadzania czynności kontrolnych (analizy dokumentacji i rozmowy z dyrektorem placówki). Chłopiec był bardzo komunikatywny i towarzyski - oglądał z kontrolującymi zdjęcia z wakacji, opowiadając o nich, zapraszał kontrolujących do swojego pokoju. Oprowadził kontrolujących po pomieszczeniach domu – informując o tym kto w danym pokoju mieszka. Pozostałe dzieci były w szkole. Po południu, ze szkoły wrócił jeden wychowanek (pod opieką matki p. Izabeli), który początkowo był nieśmiały, a po jakimś czasie również swobodnie rozmawiał z kontrolującymi – pokazał swój pokój i zabawki. Podczas pobytu w pokoju jednego z chłopców – kontrolujący układali z nimi klocki lego. Chłopcy pokazywali również w jakie gry lubią grać na komputerze. W międzyczasie chłopcy jedli obiad (zupę pomidorową). Zarówno w pokojach wychowanków jak i pozostałych pomieszczeniach było czysto.

1. Placówka zapewnia wychowankom standard usług opiekuńczo - wychowawczych, w tym:

warunki bytowe: placówka usytuowana jest w bloku mieszkalnym na I piętrze. Do dyspozycji wychowanków są wszystkie pomieszczenia wchodzące w skład mieszkania

(tj.: pokój ogólnodostępny – pełniący również funkcję jadalni, 3 pokoje sypialne (w tym: 2 – 2 osobowe i 1 – 3 osobowy), 2 łazienki, kuchnia przedpokój. Pokoje mieszkalne wyposażone są w tapczany, biurka, krzesła, szafy, szafki i inne meble (półki), a także sprzęt komputerowy i TV oraz zabawki, książki oraz elementy wystroju. O porządek w pomieszczeniach dbają wszyscy domownicy.

Stwierdzić należy zatem, że pomieszczenia są odpowiednio wyposażone oraz utrzymane w czystości.

Placówka zapewnia dzieciom wyżywienie dostosowane do ich potrzeb wiekowych i rozwojowych: 3 posiłki dziennie plus II śniadanie oraz podwieczorek. Ponadto dzieci mają możliwość korzystania przez całą dobę z kuchni w której dostępne są produkty żywnościowe i napoje. Ze względu na wiek dzieci, większość posiłków przygotowuje pani Izabela. Wychowankowie starsi pomagają w przygotowaniu śniadań i kolacji natomiast w dni wolne od nauki również obiadu.

Z informacji uzyskanych na kontroli wynika, iż placówka na bieżąco zaopatruje dzieci w odpowiednią odzież i obuwie. Podczas oględzin pomieszczeń placówki stwierdzono, że w szafach ubraniowych w pokojach wychowanków znajduje się utrzymana w czystości odzież i bielizna. Natomiast kurtki i buty znajdują się w szafie na przedpokoj. W trakcie kontroli, dzieci były czysto i schludnie ubrane w odzież i obuwie dostosowane do ich wieku i do pory roku.

Wychowankowie na bieżąco i w miarę potrzeb otrzymują środki higieniczne/kosmetyczne dostosowane do ich wieku rozwojowego i indywidualnych potrzeb, tj.: szczoteczki i pasty do zębów, mydła, szampony, płyny do kąpieli, itp.

Wszyscy wychowankowie otrzymują kieszonkowe, w wysokości od 20 do 40 zł. Kwoty są zróżnicowane ze względu na wiek wychowanków – młodsi dostają mniej, a starsi więcej. W kontrolowanym okresie żadnemu z wychowanków nie zostało zmniejszone kieszonkowe. Zostało natomiast zwiększone jednemu wychowankowi. Młodszy wychowankowie nie dysponują całą miesięczną kwotą kieszonkowego – otrzymują regularnie (codziennie/co drugi dzień) drobne kwoty (1-2 zł). Starsi wychowankowie sami dysponują swoimi środkami finansowymi.

Opiekę nad wychowankami sprawuje dyrektor – wychowawca i osoba zatrudniona na stanowisku opiekuna, na 1/2 etatu. Zarówno dyrektor jak i wychowawca posiadają wymagane kwalifikacje na zajmowanych przez nich stanowiskach;

- **opieka zdrowotna:** wychowankowie placówki mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej w Przychodni Rejonowej w Połańcu. W kontrolowanym okresie 2

wychowanków przebywało w szpitalu, na oddziale dziecięcym. Jeden z powodu problemów w funkcjonowaniu układu wydalniczego, a drugi z powodu ostrego ataku astmy oskrzelowej. Wszyscy wychowankowie są pod stałą opieką lekarzy specjalistów: ortopedy (1 wychowanka z powodu lekkiej szpotawości stóp), neurologa i psychiatry (1 wychowanek z powodu epilepsji oraz FAS), nefrologa i chirurga (1 wychowanek z powodu operacji wodonercza i blizny pooperacyjnej), chirurga, okulisty i alergologa (1 wychowanka z powodu: krwiałków, wady wzroku i astmy oskrzelowej), neurologa i dermatologa (1 wychowanek z powodu mózgowego porażenia dziecięcego, padaczki oraz atopowego zapalenia skóry). Czwooro spośród pięciorga wychowanków posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Czwooro wychowanków korzysta ze środków leczniczych/ortopedycznych i rehabilitacyjnych, tj.: 1 wychowanek – buty ortopedyczne, 1 wychowanek korzysta z rowerka biegowego i trampoliny do ćwiczeń, 2 wychowanków nosi okulary. Jeden z wychowanków uczęszcza na zajęcia rehabilitacyjne, logopedyczne i terapię pedagogiczną;

- **edukacja/kształcenie/wychowanie:** wychowankowie uczęszczają do następujących szkół: 2 wychowanków do szkoły podstawowej z oddziałem integracyjnym w Połańcu, 1 wychowanek do szkoły zawodowej w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Staszowie. Dwoje najmłodszych wychowanków uczęszcza do przedszkola publicznego w Połańcu. Z tym, że jeden wychowanek ze względu na zaostrzenie się objawów padaczki – aktualnie nie uczęszcza do przedszkola. Chłopiec jest diagnozowany pod kątem zmiany leczenia na mniej objawowe. Dwoje wychowanków ma orzeczenie o wczesnym wspomaganie rozwoju.

Placówka za pobyt wychowanka w Ośrodku pokrywa miesięczną opłatę w wysokości 120 zł. Wychowankowie uczestniczą w zajęciach wyrównawczych (1 wychowanka – zajęcia z matematyki i języka polskiego w szkole, zajęcia korekcyjno-rewaklidacyjne (2 wychowanków – zajęcia w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej). W ubiegłym roku szkolnym 2 wychowanków uczęszczało na zajęcia pozalekcyjne z języka angielskiego i teatralne, które odbywały się w Domu Kultury.

Wychowankom w nauce i odrabianiu prac domowych pomagają pani Izabela – dyrektor placówki oraz jej córka.

Jeden z wychowanków sprawia problemy wychowawcze – polegające na przywłaszczaniu sobie cudzych rzeczy. Kradzieży dopuszcza się zarówno na terenie placówki jak i w Ośrodku. Praca z chłopcem jest trudna, ponieważ nie rozumie on, że robi coś złego. Przeprowadzane liczne rozmowy z wychowankiem nie przynoszą pożądanych efektów;

- **czas wolny:** placówka organizuje wychowankom różnego rodzaju uroczystości i imprezy, uwzględniające święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów, tj.: urodziny wychowanków, mikołaja, gwiazdkę, wycieczki poza miasto. Ponadto dzieci uczestniczą w różnego rodzaju imprezach organizowanych przez szkoły, przedszkole i in. instytucje. Tegoroczne wakacje dzieci spędziły, najpierw na turnusie rehabilitacyjno-wypoczynkowym w Dziwnówku nad morzem, następnie w połowie lipca wyjechały wraz z opiekunami do kompleksu wypoczynkowego do Bułgarii, gdzie przebywały do 10 sierpnia 2013 r. Jeden z wychowanków w tym czasie był na turnusie w Muszynie oraz na wycieczce integracyjnej w Warszawie;

- **usamodzielnienia wychowanków:** w kontrolowanym okresie nie usamodzielniał się żaden wychowanek. W najbliższym czasie również nie będzie się usamodzielniał żaden wychowanek.

Dokumentacja wychowanków.

W trakcie kontroli przeanalizowano indywidualną dokumentację wychowanków, która zawiera m.in.: diagnozę psychofizyczną dziecka opracowaną przez psychologa, pedagoga i fizjoterapeutę. Diagnoza uwzględnia: mocne strony dziecka i jego potrzeby w tym zakresie, relacje dziecka z jego najbliższym otoczeniem, rozwój dziecka, wskazania do pracy pedagogiczno – wychowawczej, wskazania do procesu usamodzielnienia, wskazania do pracy z rodziną. Placówka dla każdego wychowanka prowadzi program pracy z dzieckiem oraz karty pobytu wychowanka w placówce. Program opracowany został zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej i zawiera: cele długoterminowe oraz zadania do realizacji w najbliższym czasie. Z analizy planu wynika, iż brak w nim wyznaczonego celu pracy z dzieckiem, uwzględniającego powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia, który należy uzupełnić. Plan podzielony został na obszary (rodzina, zdrowie, szkoła/przedszkole, samodzielność i umiejętności samoobsługi, funkcjonowanie emocjonalne i społeczne), do których zaplanowane zostały działania oraz wyznaczone osoby/instytucje odpowiedzialne za ich realizację. Plany pomocy opracowywane są na pół roku i modyfikowane w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny. Analiza planów pozwala stwierdzić, iż w pełni odzwierciedlają sytuację wychowanka, a także działania podejmowane względem dziecka i jego rodziny.

Karty pobytu wychowanka uzupełniane są na bieżąco w następujących obszarach: postępy w nauce, znaczące dla dziecka wydarzenia, stan zdrowia, ocena aktualnej sytuacji dziecka.

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Połańcu w ramach wykonywania swoich zadań współpracuje z różnymi instytucjami i osobami fizycznymi działającymi na rzecz dziecka, przede wszystkim z: sądami rodzinnymi, PCPR – ami, i Ops – ami, z terenów z których pochodzą wychowankowie, szkołami i przedszkolem, do których uczęszczają wychowankowie, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, Ośrodkiem Adopcyjnym oraz z kuratorem sądowym Sądu Rejonowego w Staszowie, z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Kontrolujący stwierdzili, że placówka w sposób prawidłowy wypełnia funkcję opiekuńczo-wychowawczą, a wychowankowie mają zapewnione odpowiednie warunki do prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego i kulturalnego. Ponadto wychowankowie mają możliwość rozwijania własnych pasji i zainteresowań. W placówce panuje rodzinna i ciepła atmosfera co sprawia, że dzieci czują się tu dobrze i bezpiecznie. W związku z faktem, że w placówce przebywają dzieci chore, niepełnosprawne, wymagające specjalistycznego leczenia oraz wzmożonej opieki – placówka podejmuje wszelkich starań, by zapewnić im właściwą i fachową opiekę.

Zasadność dalszego pobytu wychowanków w placówce.

Zasadność dalszego pobytu dzieci w placówce dokonywana jest na posiedzeniach zespołów, których głównym celem jest dokonanie oceny sytuacji dziecka. W kontrolowanym okresie odbyły się trzy posiedzenia zespołów, na których dokonano zasadności dalszego pobytu (11.05.2012 r., 12.10.2012 r., 26.03.2013 r.). Omówiono wówczas również aktualną sytuację wszystkich wychowanków. Na ostatnim posiedzeniu, zespół zdecydował, że dalszy pobyt w placówce wszystkich wychowanków jest zasadny. Dwoje dzieci spośród wychowanków oczekuje na przysposobienie – są one zgłoszone do Ośrodka Adopcyjnego. W przypadku pozostałych trzech wychowanków – ich sytuacja prawna jest nieuregulowana. W ostatnim posiedzeniu zespołu, które miało miejsce w marcu, uczestniczyli: pracownik socjalny z PCPR w Staszowie, dyrektor RDD, dyrektor i psycholog Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego. W posiedzeniu zespołu nie uczestniczył przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który zgodnie z art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. poz. 135 ze zm.),¹ który winien wchodzić w skład zespołu. Przy omawianiu sytuacji dwojga wychowanków – na posiedzeniu obecny był również psycholog z przedszkola, w tym, w przypadku jednej wychowanki

również pracownik socjalny z Ośrodka Pomocy Społecznej w Staszowie. Ponadto w przypadku omawiania sytuacji jednej wychowanki, w posiedzeniu uczestniczył asystent rodziny. W przypadku trojga dzieci, placówka występowała do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej, w tym, w przypadku jednej wychowanki w kontrolowanym okresie (tj.: w styczniu 2012 r.). W efekcie, tylko w przypadku jednego z wychowanków, sąd pozbawił władzy rodzicielskiej jednego z rodziców. Władza pozostałych rodziców została utrzymana w ograniczonym stopniu.

Podsumowując stwierdzić należy, że placówka w sposób właściwy dokonuje zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce. W przypadku wychowanków, którzy nie mają szans powrotu do domu rodzinnego, placówka podejmuje działania w celu uregulowania ich sytuacji prawnej.

Działania placówki na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.

Aktualnie placówka podejmuje działania z matką jednej z wychowanek pod kątem powrotu dziewczynki do domu rodzinnego. Placówka podejmowała próbę uregulowania sytuacji prawnej wychowanki – jednak sąd umorzył postępowanie, pomimo, że Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjny w Kielcach stwierdził, że: „matka nie wykazuje predyspozycji do prawidłowego, odpowiedzialnego pełnienia roli matki, nie daje gwarancji sprawowania opieki nad córką i jej wychowania... jest osobą niedojrzałą psychospołecznie, nierozumiejącą istoty macierzyństwa, potrzeb dziecka, swym zachowaniem naraża je na niebezpieczeństwa”. W efekcie Ośrodek stwierdził, że: dziewczynka „nie może przebywać pod bezpośrednią opieką matki, powinna pozostać nadal w RDD”.

Placówka umożliwia wychowankom utrzymywanie kontaktów z rodzicami – czworo wychowanków ma kontakt z rodzicami lub dalszą rodziną. Są oni również urlopowani. Z jednym wychowankiem – nikt nie utrzymuje stałych kontaktów (poza jedną wizytą ciotki i kuzynki).

Podsumowując stwierdzić należy, że Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Połańcu zapewnia wychowankom odpowiednie warunki bytowe; troszczy się o ich zdrowie; dba o ich edukację i kształcenie; w sposób prawidłowy prowadzi proces wychowawczy; zapewnia wychowankom atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego; prawidłowo prowadzi dokumentację wychowanków; w sposób właściwy dokonuje zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce oraz analizy ich aktualnej sytuacji;

w miarę możliwości podejmuje działania na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.

W wyniku kontroli nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Wykonywanie zadań przez placówkę w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie.

Z up. WOJEWODY SWIĘTOKRZYSKIEGO
Renata Segiecińska
mgr *Renata Segiecińska*
(imię i nazwisko sekretarza wydziału)
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ